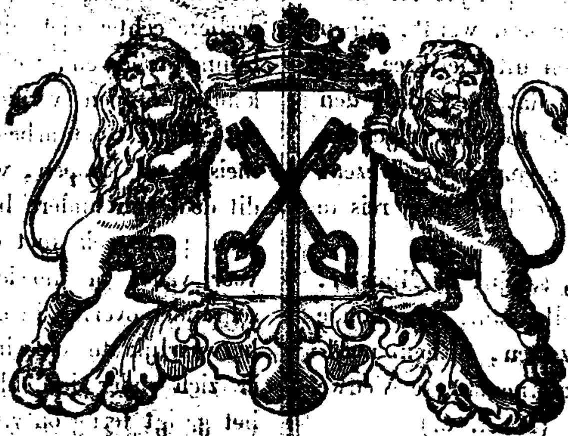
1852. **N°. 103.**

LEYDSCHE  COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 27 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 26 Augustus.

Zitting van den Gemeenteraad van heden.

Afwezig de HH. Bake, van Kaathoven, van der Hoeven, Lezwijn, Taets van Amerongen en van der Boon Mesch.

Nadat de Notulen der vorige Vergadering gelezen en goedgekeurd zijn, doet de Voorzitter de leden opmerken dat ten opzigte van het Weeshuis in de Vergadering van den 7den Mei dezes jaars is bepaald, dat het bestuur jaarlijks vóór den 1sten April rekening zou moeten doen, en stelt mitsdien voor dat zulks in de Notulen der vorige Vergadering zal worden hersteld, in dier voege dat daar, voor het rekening doen in de maand Mei, de maand Maart gelezen worde, — en wordt dien overeenkomstig besloten.

De Burgemeester deelt vervolgens mede, eene dispositie van Gedeputeerde Staten dezer Provincie, waarbij de raadsbesluiten tot het uitgeven van gronden aan A. W. Sijthoff, en het onderhandsch aanbesteden van het opwinden der klokken aan C. F. Meylan worden goedgekeurd.

Is overeenkomstig het voorstel van den Voorzitter besloten deze aan te nemen voor kennisgeving.

Hierop zijn door den Voorzitter nog de navolgende stukken overgelegd, als:

1°. De Begrooting van Armverzorgers der Israëlitische gemeente voor 1853.

2°. De Begrooting van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor 1853.

3°. De Rekening van Mren Regenten der R. C. Armen over 1851.

4°. De Rekening van Mren Regenten van het R. C. Wees- en Oudeliedenhuis over 1851.

De Burgemeester stelt voor en is dienovereenkomstig besloten, deze stukken ter fine van berigt en raad te stellen, in handen van de Commissie van Finantiën.

De Burgemeester stelt alsnu aan de orde van den dag:

1°. Het Reglement van orde voor de Kamer van Koophandel en Fabrieken.

Gelet op het rapport van de Commissie in wier handen dit Reglement ten fine van berigt en raad was gesteld, is met 15 stemmen besloten hetzelve goed te keuren. Aan deze stemming hebben geen deelgenomen de HH. le Poole, Kranz, Hartevelt en Leembruggen als leden van de Kamer van Koophandel.

2°. De Begrooting der dienstdoende Schutterij, voor de dienst van 1853.

Naar aanleiding van het rapport van de Commissie van Finantie, na de deliberatie over dit onderwerp, door den Voorzitter in rondvraag gebragt zijnde of op deze begrooting onder art. 44 in uitgaaf zal worden gebragt voor kosten van muziek en onderhoud der instrumenten eene som van *f* 400, is daartoe met 15 tegen 4 stemmen besloten.

Tegen hebben gestemd de HH. de Moen, Krantz, Hartevelt en Groos.

Voorts is de begrooting zelve in behandeling en stemming gebragt, en is met 18 tegen 1 stemmen besloten dezelve voorloopig goed te keuren, en alzoo de toelage uit de gemeentekas over 1853 te bepalen op *f* 5981,60. Tegen heeft gestemd de Hr. Hartevelt.

3°. Verzoek van Armenverzorgers der Israëlitische Armen, om terug te komen op het Raadsbesluit dd. 10 Mei ll., betreffende den Staat van af- en overschrijving, begrooting 1851.

Na deliberatie het rapport van de Commissie van Finantie op dit onderwerp in rondvraag gebragt zijnde, strekkende om dit verzoek van de hand te wijzen en te persisteren bij het besluit in de vergadering van den 10den Mei dezes jaars genomen, met uitnoodiging aan deze administratie om binnen 14 dagen hare rekening over 1851 in te dienen, is zulks met 11 tegen 8 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de HH. Luzac, le Poole, Adriaans, Stoffels, Leembruggen, Bucaille, IJsselsteyn en Gevers.

4°. Voordragt tot het verleenen van een voorschot van *f* 18,600, aan het Huiszittenhuis.

In deliberatie gebragt zijnde het rapport van de Commissie van Finantie, strekkende om dit voorschot dit jaar niet te verleenen, maar deze stukken te stellen in handen van de Commissie benoemd in de vergadering van 6 Maart dezes jaars, ten einde ook daarop bij haar aan deze vergadering te doene voordragt te letten, heeft de Raad met 13 tegen 6 stemmen besloten zich met dit rapport niet te vereenigen. Voor hebben gestemd de HH. Lisman, Stoffels, Cock, de Moen, Krantz en Groos.

Hierna de voordragt van Burgemeester en Wethouders in deliberatie gebragt zijnde, strekkende om dit voorschot te verleenen, en daarbij tevens overleggende een concept-raadsbesluit waarbij tot dit voorschot wordt besloten, is deze met 13 tegen 6 stemmen aangenomen. Tegen hebben gestemd de HH. Lisman, Stoffels, Cock, de Moen, Krantz en Groos.

Het lid ten Sande verlaat de Vergadering.

5°. De Rekening van Gecommitteerden tot de administratie der Gasthuizen, dienst 1851.

Deze in rondvraag gebragt zijnde is met 17 stemmen besloten dezelve op te nemen en te sluiten: in ontvang tot *f* 18,171.29½, in uitgaaf *f* 11,939.89, en mitsdien sluitende met een voordeelig saldo van 6231.40½.

Tijdens het besluit tot het opnemen en sluiten dezer rekening zijn de HH. Olivier en Bucaille ingevolge art. 24 der Gemeentewet als rendanten niet tegenwoordig geweest.

6°. De Rekening van Mren Regenten der Armbakkerij, dienst 1851.

Is na deliberatie besloten met 16 tegen 2 stemmen de rekening op te nemen en te sluiten: in ontvang tot *f* 88,070.39½, in uitgaaf *f* 57,312.82, en mitsdien sluitende met een voordeelig saldo van *f* 30,757.57½.

Tegen hebben gestemd de HH. Cock en Groos.

7°. De Rekening van Mren Regenten der Huiszitten- en Diaconie-Armen over 1851.

Is na deliberatie besloten met 16 tegen 2 stemmen, deze rekening op te nemen en te sluiten, in ontvang tot *f* 33,686.86, in uitgaaf *f* 31,762.91, en alzoo sluitende met een voordeelig saldo van *f* 1,923.95.

Tegen hebben gestemd de HH. Cock en Groos.

8°. De Rekening van Bestuurders van het Minnehuis, dienst 1851.

Is besloten met 15 tegen 2 stemmen, deze op te nemen en te sluiten, in ontvang tot *f* 19.591.63, in uitgaaf *f* 17,751.18, en alzoo sluitende met een batig saldo van *f* 1,840.45.

Tijdens het opnemen en sluiten dezer rekening is de Heer Olivier ingevolge art. 24 der Gemeentewet in de vergadering niet tegenwoordig geweest.

Tegen hebben gestemd de HH. Cock en Groos.

9°. De Rekening van Mren Regenten van het H. G. of Armen Wees- en Kinderhuis, dienst 1851.

Is na deliberatie besloten deze rekening op te nemen en te sluiten, in ontvang tot *f* 44,935.56, in uitgaaf *f* 42,656.35½, en alzoo sluitende met een goed saldo van *f* 2,278.20½.

10°. De Rekening van vrouwen-kraammoeders, dienst 1851.

Is na deliberatie besloten deze rekening op te nemen en te sluiten, in ontvang tot *f* 3,966.60½, in uitgaaf *f* 3,280.84½, en mitsdien sluitende met een batig saldo van *f* 685.76.

11°. De Rekening van den Armverzorger der Oud-Catholijke gemeente, dienst 1851.

Na deliberatie is besloten deze rekening op te nemen en te sluiten, in ontvang tot *f* 481.56, in uitgaaf tot gelijk bedrag van *f* 481.56, en alzoo sluitende quitte.

12°. 4 plans en voorwaarden van aanbesteding, als:

a. Van het onderhoud der brug- en beschoeijingswerken langs het Utrechtsche jaagpad.

b. Van het opmaken en onderhouden van dat puin- of jaagpad.

c. Van het schoonmaken en schoonhouden van wateren en grachten dezer gemeente en het banwerk en schoonmaken van den Rijn.

d. Van het reinigen, opmaken en onderhouden van de Haarlemmertrekvaart.

Welke plans en voorwaarden met algemeene stemmen na deliberatie zijn vastgesteld. Waarna de Vergadering is gesloten.

— Gisteren is alhier de 1ste verjaardag van Prins Alexander, jongste zoon des Konings, op de gebruikelijke wijze herdacht.

— L. l. Dingsdag avond had een eind weegs buiten de Morschpoort een droevig onheil plaats. De persoon van Schilt en zijne vrouw reden met nog eenig werkvolk op een met aardappelen geladen vrachtwagen naar de stad. De poort naderende vermisten zij hun tienjarig zoontje dat mede op den wagen had gezeten. Terruggaande om het te zoeken vonden zij het jongetje op eenigen afstand. Hij was ongemerkt van den wagen afgegleden, een wiel had zijn hoofd getroffen, de bedroefde ouders vonden een lijk.

— De *Nieuwsbode* deelt mede, dat de Heer Thorbecke op zijne reis door Zeeland ongesteld is geworden, zoodat de Minister verhinderd wordt, zijnen togt voort te zetten. (Dit berigt wordt bevestigt door een uit Zierikzee, opgenomen in de *Middelburgsche Courant*, houdende, dat men daar den 20sten dezer de tijding ontving, dat de komst des Ministers tot den volgenden dag was uitgesteld. Den 21sten vernam men echter met algemeen leedwezen, dat de Minister door ongesteldheid verhinderd was geworden zijne reis te vervolgen.)

Blijkens een reeds vroeger door ons ontvangen berigt, schijnt de Minister, bij het in oogenschouw nemen der waterkeeringen te Stellendam, eene koude te hebben gevat, die hem verhindert zijne reis voort te zetten, en hem noodzaakt zijne kamer te houden, ten huize van den Heer Anemaet te Nieuwe Tonge. (*N. R. C.*)

— Te Rotterdam is eergisteren het aanleggen der havens aan het Tweede Nieuwewerk afgemijnd en aangenomen door J. van Haaften voor *f*234,000. De hoogste inschrijving was *f*350,000, de laagste *f*248,000.

— Aan het locaal van het Prov. Bestuur van Zuidholland is den 23sten aanbesteed het maken van eenige rijsstukken en het doen eener steenbestorting en steenbezetting aan de kust van Stellendam, noordzijde van het eiland Goedereede en Overflakkee, met het onderhoud der werken tot 1 Mei 1853, alles met de vereischte rijs- en steenmaterialen; hetgeen is aangenomen door den Heer J. Filis, te Breskens, voor *f* 31,200.

— Men meldt ons, zegt de *N. Rott. Cour.*, dat de onderscheidene Kamers van Koophandel en Fabrieken zijn verzocht, om haar gevoelen kenbaar te maken, opzigtens het bestaande voornemen tot invoering eener lengtemaat van 7 palmen, voor het meten van stoffen en soortgelijke waren; — en tevens om haar advies te doen kennen, omtrent de al of niet wenschelijkheid, om het vaatwerk, gebezigd wordende voor inlandsch gefabriceerde dranken en vochten, tot *maat* te laten dienen, en bijgevolg alsdan te onderwerpen aan ijk en herijk.

— De Tentoonstelling te Arnhem zal den 5den September gesloten worden. Tot den 22sten dezen is zij door 48,569 personen bezocht.

— De Heer de Boer, eigenaar van den Koninklijken Bazar te 's Gravenhage, heeft de schoone en uitgestrekte broeikassen met al de nog zich daarin bevindende uitheemsche planten van het gothische paleis van wijlen Z. M. Willem II aangekocht. Hij is nu voornemens, om achter zijn Turkschen tuin deze beroemde broeikassen te plaatsen en alzoo de genoegens te verhoogen van de duizenden, die jaarlijks zijn welligt eenig magazijn bezoeken.

— Wij deelen hier onzen lezers het volgende stuk mede: over Bedelarij, vroeger in de *Amst. Cour.* onder de ingezondene stukken geplaatst, en dat ons thans bij de aanstaande opening van een Werkhuis voor Bedelaars alhier toeschijnt wel eenige wenken te bevatten, die tot aanprijzing van een medewerking aan zulk eene inrigting bevorderlijk kunnen zijn.

»De schrijver dezer bijdrage mogt zich herhaaldelijk overtuigen van de zondige praktijken, die in de bedelaarswereld, zoo schaamteloos soms, gedreven worden. Ware hij niet diep doordrongen van de waarheid, dat de bedelarij een voortvretende kanker is, door wier onberekenbare en heillooze gevolgen, de maatschappij niet anders dan schande en schade kan inoogsten, hij zoude zwijgen; maar op grond zijner vaste overtuiging, moet hij spreken en waarschuwen. Door eenige ondervinding geleerd zijnde, is hij tot de zekere resultaten gekomen, dat, zoolang de beurzen voor al wat bedelt, geopend blijven, er hoegenaamd geene beterschap maar wel verslimmering te verwachten is. Aalmoezen te geven, zonder voorafgaand onderzoek, kweekt ontzettend de bedelarij aan, terwijl gemis aan Christelijke toespraak de ontdekking der in de harten heerschende zonde tegenhoudt. Vooral moet er aan de jeugd gearbeid worden en de pogingen, welke sedert eenigen tijd hier ter stede tot dat doel aangewend werden, mogten reeds aanvankelijk tot meerdere of mindere verblijdende uitkomsten leiden.

Het behoort alzoo, God zij gedankt, niet meer onder de onzekere zaken, dat Christelijke, liefderijke vermaningen, gepaard met eenig deugdelijk onderwijs en handenarbeid, ook veel invloed op havelooze kinderen uitoefenen. Dien ten gevolge moeten de zorgen onvermoeid toegewijd blijven aan eene naauwgezette opleiding van dat opkomende geslacht, hetwelk zeer talrijk te noemen is. De bedelende kinderen zijn tweeslachtige wezens: op straat doen zij zich huichelend en vol van bedrog voor; onder vertrouwelijke gesprekken binnenshuis worden ze spoedig openhartig en opregt. Bij de meesten hunner is het gevoel van zonde wel onderdrukt, maar niet verstompt. Zij kunnen nog blozen, zijn vatbaar voor goede indrukken, en betoonen soms hartelijke wederliefde aan hen, die ze toespreken. Van dezulken, is, onder den onmisbaren zegen Gods, nog iets verblijdends voor kerk en maatschappij te verwachten.

De bedelarij splitst zich in twee deelen: de *openbare* en de *bedekte*. De eerste bestaat uit die, die de goede menschen onafgebroken naloopen en lastig vallen, onder het motto: aanhouden wint. — De tweede telt onder hare gelederen dezulken, die, of op vast bepaalde tijden aan de huizen schellen, of de winkels vrijmoedig binnentreden, om de voor hen steeds afgezonderde penningen te innen. Ook zijn er, die met »negotie" zwerven, waaronder voornamelijk behoort: lucifers en zwavelstokken. Deze, voor de leus handeldrijvende menschen of kinderen schijnen eenigzins bevreesd voor de policie. Waarlijk! er bestaat geen slimmer en doortrapter volkje dan juist deze, zich zoo beklagenswaardig voordoende menigte.

Onder de *bedekte* bedelaars mogen stellig wel eenige blinde menschen gerangschikt worden. Zeer opvallend is het, ten minste, hoe de blindheid hand over hand schijnt toe te nemen. Indien het geen bedrog is, zoo verdienen voorzeker deze ongelukkige wezens wel eenige tegmoetkoming. Men verlieze echter niet uit het oog, dat vele dier blinden getrouwd zijn, en dat hunne vrouwen, welligt door het een of ander werk te verrigten, den kost konden helpen verdienen. De giften zijn meestal zoo ruim en overvloedig, dat alle lust tot arbeid ten eenenmale bij de vrouwen uitgedoofd wordt. De meisjes of knapen, welke deze blinde lieden vergezellen en meest allen tot dit doel van andere bedelaars gehuurd worden, genieten doorgaans 80 centen loon per week met den kost, terwijl er dikwijls nog een pot met eten voor vader of moeder overschiet. De bedelarij kan bij een kunstig, met schrander overleg in elkander gewerkt kluwen, vergeleken worden, dat hoogst bezwaarlijk te ontwinden is. Het zoude niet te verwonderen zijn, bijaldien er zich onder deze blinde personen eenige bevonden, die in hunne woningen het gezigt terug ontvingen, ten minste onder de onmogelijkheden behoort het geenszins, als men in aanmerking neemt, dat eene alhier op krukken loopende vrouw, zeer vlug ter been moet zijn in de omstreken harer woonplaats!

Uit het *openbare* bedelleven werd reeds voor eenigen tijd eenige mededeeling gegeven. Tot aanvulling zullen de navolgende trekken niet overbodig wezen. Er zwerft langs Amstels grachten en straten eene zeer havelooze weduwe, met een vlug, aardig meisje aan den arm. De vrouw bezit de gave van mooi spreken, en zij is van geene Bijbelkennis ontbloot. Zij geeft voor, in de uiterste armoede te verkeeren, dat zeer veel ingang schijnt te vinden bij de »goede lui," daar zij er eene schoonmaakster op na houdt, die haar kamertje nu en dan wat opknapt! Eene andere weduwe dwingt soms hare twee zoontjes, om centen te verzamelen, want: »bij de rijst moet suiker zijn!"

Eens werd het volgende gesprek afgeluisterd, dat tusschen twee bedelaars plaats hadt: de eene klaagde over de slechte week, en de tweede vroeg hem hoeveel hij dan wel opdeed. Het antwoord was: »nog geen *twee en twintig gulden!*" waarop de ander zeide: »durft gij klagen, ik heb maar eventjes boven de *achttien gulden* ontvangen!". Een zeer geloofwaardig persoon deelde den schrijver dezer regelen mede, dat hij vroeger een winkeltje van diverse levensbehoeften gehouden had, in eene buurt waar verscheidene *openbare* bedelaars woonden, die gedurig bij hem aanzienlijke hoeveelheden afhaalden; en geen wonder ook; want het was daar in de omstreken overbekend, dat zij, door elkander gerekend, op *twee gulden vijftig centen per dag* konden rekenen!

Hiermede voor ditmaal genoeg. Ten slotte wordt nogmaals herhaald, dat hier geene sprake zijn kan van eene onbarmhartigheids-leer. De liefdadigheid is eene overheerlijke vrucht, wanneer zij op onderzoek gegrond is; maar tegen eene kwistige uitstrooijing van aalmoezen langs straten en wegen moet ernstig gewaarschuwd worden. Onderzoek is noodig, onderzoek is dure pligt."

's GRAVENHAGE, 26 Augustus.

Alhier is aangekomen de Heer Nottbeck, van Petersburg, met depêches van zijnen Keizer, zich naar Londen begevende.

— De Minister van Binnenl. Zaken zal Zaturdag geen gehoor verleenen.

— Gisteren heeft de Réunie der Waalsche kerken hare laatste bijeenkomst voor dit jaar gehouden. Bij het einde gaf de Voorzitter (Ds. P. J. J. Mounier, van Amsterdam) een beknopt overzigt van de belangrijke zaken, die deze bijeenkomst hadden gekenmerkt en sloot vervolgens de XXXVIII Réunie met een hartelijk gebed.

— De commissie die belast was van wege de Réunie der Waalsche kerken, de hulde der vergadering en der gemeente, die zij vertegenwoordigt, aan Zijne Majesteit den Koning te brengen, heeft Dingsdag jl. de eer genoten, aan H. D. tafel genoodigd te worden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 23 Augustus.

Zoodra het Vorstelijk Gezin op het eiland Wight was ontscheept, is een streng onderzoek ingesteld aan boord van al de schepen, die tot het smaldeel behoord hadden, en zijn groote hoeveelheden tabak, die men dacht in te smokkelen, in beslag genomen.

— Men meldt dat in Birmingham reeds fabrieken bestaan, die valsch goud in baren vervaardigen, hetgeen naar Australië wordt uitgevoerd, om van daar onder het echte goud naar Engeland terug te worden gevoerd.

— Door het losgaan van een gedeelte van den stoomketel en het uitstroomen van kokend water en damp, zijn in eene katoen-fabriek te Burnley, Vrijdag ll. vier arbeiders gedood en verscheidene gekwetst.

BELGIE.

BRUSSEL, 25 Augustus.

Er is nu tusschen ons land en Frankrijk eene overeenkomst aangaande den nadruk gesloten, die beider belangen bevredigt. Het tractaat van 1845 is geheel buiten werking gesteld, doch aan Belgie zijn voordeelen toegekend, die de in de quaestie betrokken industriëlen, redenen zouden geven tot groote tevredenheid. Boeken, in Belgie gedrukt, zullen met aanzienlijk verminderd regt in Frankrijk mogen worden ingevoerd. 't Zelfde zal ook gelden ten aanzien van plaatwerken en papier. Voor het gedrukte, zal het regt slechts 20 francs per 100 Ned. ℔ zijn. Daar nu het papier in Belgie minder duur en het arbeidsloon er minder hoog is, dan in Frankrijk, zoo zal voor den boekhandel en de drukpers in eerstgenoemd rijk ruime en voordeelige aftrek op de Fransche markt worden geopend. Verder zullen de Belgische boekdrukkers eene massa werken, die publiek eigendom zijn geworden, onder de 40 millioen Franschen brengen, en ook de Fransche uitgevers hoogst waar-

schijnlijk hunne nieuwe werken op de goedkooper werkende Belgische persen doen drukken.

Ook voor het Belgisch papier zal de Fransche markt straks geopend zijn. De gesloten overeenkomst strekt zich echter nog verder uit dan tot de gezamentlijke takken van den boekhandel. Zij verlaagt ook de aanzienlijke inkomende regten, door Frankrijk geheven op half katoenen en brockstoffen, op magermaree en op de hop. Een en andere overeenkomst is gesloten voor 10 jaren in te gaan op 1 Januarij 1852.

FRANKRIJK.

PARIJS, 24 Augustus.

Het denkbeeld van het Keizerschap schijnt meer bijval te vinden bij de Algemeene Raden, dan bij die der Arrondissementen. Reeds 26 zijn er die zich dadelijk voor 't Keizerrijk hebben verklaard, elf hebben dit meer bewimpeld gedaan, terwijl de Arrondissements-Raden het bij eene bloote dankbetuiging aan den Voorzitter der Republiek hebben laten berusten. Daar de aanleiding tot een besluit van den Senaat omtrent het Keizerrijk uit die Algemeene Raden zal dienen uit te gaan, is dit de zaak van gewigt voor dit oogenblik.

— Er zijn hier te lande 54 standbeelden sedert 1845 opgerigt, grootendeels op kosten der Regering of bij inschrijving.

— Over het algemeen is de toestand der arbeidende klasse zoowel in de hoofdstad als elders voldoende. Men herinnert zich geen tijdperk in hetwelk zoo veel werd gebouwd, zoowel van wege den Staat als van particulieren. Duizende arbeiders vinden daardoor overvloed van werk. Bovendien worden verscheiden spoorwegen ondernomen of gedeeltelijk voltooiden moeten binnen bepaalden tijd worden afgemaakt.

— Den 22sten heeft de Minister van Openbare werken het verdrag geteekend wegens de vergunning van den spoorweg van Bordeaux naar Cette, met twee vertakkingen, de eene naar Bayonne en de andere naar Perpignan, aan eene algemeene maatschappij, zamengesteld uit de maatschappijen Pereire-Espeleta, David Salomons, Grimaldi, enz. De duur der vergunning is 99 jaren en de Staat waarborgt een minimum van rente van 4 pCt. De tak van Bordeaux naar Bayonne is aan het eerste plan toegevoegd op sterken aandrang der Spaansche Regering, welke zich heeft verbonden den spoorweg van Madrid naar de Fransche grenzen tot Irun ten uitvoer te leggen.

— Eene vereeniging van Engelsche kapitalisten heeft den spoorweg aangenomen van Lissabon tot aan de Spaansche grenzen.

— De Heer A. Cohn, een bekend geleerde in de Oostersche taal- en letterkunde, heeft aan het comité van het Israëlitisch consistorie, waarvan hij lid is, 10,000 fr. geschonken, om daarvan kleine sommen te leenen aan personen, die zich daardoor zouden kunnen helpen, zonder toevlugt tot de openbare liefdadigheid te nemen.

— Men berekent, dat voor de feesten van 15 dezer niet minder dan 7 millioen fr. verspild zijn. Alleen heeft de inrigting van het locaal voor het bal der marktdames bijna 2 millioen gekost.

— De omstreken van Montauban mag men wel het vaderland der perziken noemen. Gedurende het saizoen dezer vrucht, dat gemiddeld 45 dagen duurt, werden uit Montauban alleen naar Toulouse 125 kisten, gemiddeld 350 à 360 stuks bevattende, afgezonden. Gewoonlijk worden de 1000 met 60 cents betaald, hetwelk over het geheele saizoen alzoo eene som van 94,500 fr. uitmaakt. De gezamenlijke uitvoeren kan men gerust op 100,000 francs schatten.

SARDINIË.

TURYN, 18 Augustus.

De Aartsbisschop van Chambery heeft in een openbaar schrijven verklaard, dat de Bisschoppen van Savoye niet gemeend hebben, om het burgerlijk huwelijk af te keuren of tegen te werken, maar alleen dat zij dit, zonder het daaraan voorafgegaan of gevolgd voltrekken van het huwelijk voor den eigen Pastoor der echtelieden en twee getuigen, niet als voldoende verklaren. Zij wilden dus beide vereenigen. Dit nu zou geheel in den geest der Regering zijn, die het kerkelijk huwelijk evenmin wil afgeschaft hebben.

TOSCANE.

FLORENCE, 7 Augustus.

Het Hof van Cassatie heeft, op aandrang der Regering, het appel van het echtpaar Madiai verworpen, die beide zijn veroordeeld tot de kosten en tot galeistraf, de man tot 56 en de vrouw tot 45 maanden. Hunne misdaad is, dat zij tot het Protestantsche geloof zijn overgegaan, of, gelijk in het vonnis staat, *wegens de aanneming der leer van het zuivere Evangelie (Puro Evangelio)*.

PARMA.

De tegenwoordige eerste Minister van dit Hertogdom, de Heer Ward, is oorspronkelijk een jockey of rijknecht uit Yorkshire. De Hertog van Lucca nam hem, tijdens zijn verblijf te Londen, in dienst en benoemde hem tot opziener over zijne stoeterij, maar het bleek weldra, dat hij niet alleen veel paarden, maar ook veel menschenkennis bezat. Hij won het vertrouwen van den Hertog derwijze, dat deze niets deed zonder zijn raad in te winnen. In de onlusten voor het revolutiejaar 1848 verrigtte hij het eerst eene vertrouwelijke zending naar Florence en overhandigde den Grootshertog van Toscane de akte van abdicatie van den Hertog van Lucca. In den beginne vertrouwde de Groothertog naauwelijks zijne oogen en aarzelde of hij den voormaligen jockey als diplomaat zoude ontvangen, maar de Luccasche Gezant had zijne geloofsbrieven in den zak. In het jaar 1849, toen de Hertog zijne overige staten aan zijn zoon afstond, werd Ward de eerste raadsman van den nieuwen Vorst, dien hij tot een volmaakten *sportsman* vormde, terwijl hij tevens gewigtige diplomatische diensten bewees. In deze laatste betrekking kwam hij te Weenen, alwaar hij de verbazing van Prins Schwarzenberg verwekte; ook met den Baron Meyendorff stond hij op zeer goeden voet. Ward heeft ook in lateren tijd weder Engeland bezocht, waar hij zich echter wel gewacht heeft op aristocratische soirées te verschijnen; zijne borst is overdekt met ridderorden uit alle landen, maar zijn accent en zijne ruwe taal verraden nog eenigzins zijne vroegere afkomst. Lord Palmerston, met wien hij dikwijls in aanraking is gekomen, verklaart hem voor een der merkwaardigste mannen, welke hij ooit op zijne lange diplomatieke loopbaan ontmoet heeft. Ward maakt geen geheim van zijne onaanzienlijke afkomst. De portretten van zijne ouders, in eenvoudige Yorkshirer boerenkleeding, hangen in zijne prachtige zalen.

PRUISSEN.

Dezer dagen hebben te Keulen vijf jonge Dames, in den Rijn, de baden in het aldaar op stroom liggend badhuis nemende, in de golven hun graf gevonden. Vrolijk en dartelend onder elkander zijnde, maakte zij in het badkamertje veel gedruisch, toen eensklaps alles stil werd, hetgeen den badmeester zeer verwonderde, die daarop de deur ontsloot en tot zijne ontsteltenis bemerkte, dat de daarin zijnde vloer was bezweken en de meisjes door den stroom waren weggevoerd.

— De beroemde scheikundige Liebig heeft zijne lessen aan de Hoogeschool te Giessen gesloten, waar hij meer dan 23 jaren Hoogleeraar was, om zich naar Munchen te begeven, waar hij op schitterende voorwaarden is beroepen. Hij zal eerst nog eene reis naar Rusland ondernemen.

— Uit Rottweil in Wurtemberg wordt gemeld, dat in het midden dezer maand een ontzettende zwerm van millioenen gevleugelde insecten over die stad was getrokken van het Z. Oosten naar het N. Westen. Men meende eerst dat het sneldrijvende wolken waren. De togt over de stad duurde wel een uur lang.

ZWITSERLAND.

De beide Kamers der Bondsvergadering hebben den 18^{den} hare zittingen tot den 18^{den} Jan. aanst. verdaagd, na hare goedkeuring aan nog twee spoorweg-concessiën te hebben gegeven; de eene betreft eenen spoorweg van Lucern over Wolhausen naar Zoffingen, de andere eenen spoorweg van Morges over Lausanne naar Yverdun; aan beide is de voorwaarde verbonden, dat de geheele onderneming binnen een bepaald en niet groot aantal jaren van wege het Eedgenootschap, tegen betaling der alsdan uit te maken waarde, kan worden overgenomen.

— In het laatst der vorige maand heeft een 2de Luit., Sleeyogt genaamd, het meer van Constance overgezwommen, van Lindau (Beijeren) tot aan Bregenz (Oostenrijksch Tyrol). Hij heeft in drie uren en veertig minuten dien overtogt afgelegd, welks afstand veel langer is dan die over den Hellespont, eens zwemmende door Leander, en later door Lord Byron, volbragt.

DENEMARKEN.

Den 19^{den} is te Altona de eerste steen van het gedenkteeken gelegd, hetwelk in die stad, ter nagedachtenis van haren vroegeren beschermer, den Generaal Blücher, zal opgerigt worden. De Confrentieraad Donner heeft bij die gelegenheid, in eene beknopte rede, de groote verdiensten van dien afgestorvene herdacht.

CHINA.

HONG-KONG, 22 Junij.

De vaart op Californië met een vrij aanzienlijk getal groote schepen heeft goede rekening gemaakt. Vroeger namen de schepen gewoonlijk weinig koopwaren mede, doch in den laatsten tijd had men al meer en meer geladen. Voor schepen, die passagiers naar San Francisco konden overbrengen, was matige vracht te verkrijgen, en na den afloop van den oogst, zou menigeen, zonder arbeid, het land verlaten. Het getal der landverhuizers die van Jan. tot Julij van deze plaats naar San Francisco vertrokken, is op 25,000 personen te schatten. Zes schepen zijn nog naar laatstgenoemde stad in lading. In hetzelfde tijdsbestek zijn van hier naar San Francisco 82 schepen, metende 42,764 ton, vertrokken, waaronder 41 Engelsche, 17 Amerikaansche, 5 Portugesche, 1 Hollandsche.

KERKNIEUWS.

OUDEWATER, 23 Augustus. Heden werd uit het vroeger geformeerde zestal, door den Breeden Kerkeraad der Hervormde gemeente alhier, opgemaakt het volgende drietal Predikanten: DD. van Amerom, te Herwijnen, van Anrooy, te Brielsmieuwland en Kits van Heiningen, te Rijsoord, en daaruit onmiddelijk tot Herder en Leeraar beroepen D^s. Kits van Heiningen, te Rijsoord.

STADS BERIGT.

Burgerlijke Stand.

Van den 19 Augustus tot en met den 25 Augustus 1852.

BEVALLEN: L. Root, geb. van Ees, Z. — M. J. Jaspers, geb. van der Nat, D. — E. C. H. Reuther, geb. Thyssens, D. — W. Kriek, Z. — J. M. van der Meer, geb. van den Wijngaard, Z. — L. Mulder, geb. Sloot, Z. — M. Koet, geb. Misee, D. — A. Pander, geb. Marks, D. — J. Bolster, geb. Helfenstein, D. — M. van der Linden, geb. Pardon, D. — H. L. de Vogel, geb. de Tombe, Z. — J. Dekker, geb. Nuyten, Z. — J. C. Richter, geb. Wanink, D. — J. van Heiningen, Z. — C. Frankhuizen, geb. de Leeuw, Z. — G. J. van Wensen, geb. de Bruyn, Z. — J. den Os, D.

GEHUWD: Dirk de Lange, Jm. en G. van Welsen, Jd. — A. Bakker, Wedr. en M. Pardon, Jd. — J. G. J. Brands, Jm. en D. M. Broekveld, Jd. — J. H. van

Leeuwen, Jm. en C. A. E. van Zelm, Jd. — H. C. Ensman, Jm. en J. Kraaneveld, Jd. — F. Muys, Jm. en A. Raaphorst, Jd. — T. F. Vlieland, Wedr. en W. van Romburgh, Jd. — J. M. Couvée, Jm. en S. M. Boucher, Jd.

OVERLEDEN: M. C. Hasselbach, geb. Walle, 40 j. — C. van der Lelie, D., 3 m. — A. Pufkus, geb. van der Meer, 40 j. — F. C. J. Verhoeven, Z., 3 m. — M. Dokter, D., 2 m. — J. van der Does, Z., 2 j. — H. Fles, 45 j. — L. J. Raaphorst, Z., 2 m. — C. Ossevoort, Z., 2 j. — W. Bertrand, Z., 9 m. — M. Bekooy, D., 3 j. 9 m. — J. Hoflus, D., 7 m. — A. Heemskerken, 63 j. — J. van der Linde, 62 j. — [illegible] van der Steen, Z., 3 m. — D. Pruné, Z., 3 m. — C. Steenwijk, geb. de Leu, 65 j. — P. J. Knotter, 81 j. — M. J. C. Duk, D., 12 j. — J. Belstier, D., 1 d. — P. Zwart, 28 j. — J. G. van Wensen, 65 j. — Ja. Ma. Goujoon, 53 j.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

J. M. COUVÉE,
EN
S. M. BOUCHER.

LEYDEN, 25 Augustus 1852.

Getrouwd:

T. F. VLIELAND,
Wedr. van C. J. JANSSEN,
EN
W. VAN ROMBURGH.

LEYDEN, 25 Augustus 1852.

Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot, de Heer JOHANNES GERARDUS VAN WENSEN, in den ouderdom van 65 jaar, na voorzien te zijn van de Genademiddelen der H. Kerk, diep betreurd door mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen.

LEYDEN, 23 Augustus 1852. Wede. J. G. VAN WENSEN, TIMANS.

Voor de bewijzen van deelneming, betoond bij de ziekte en het overlijden van mijne waarde Moeder Mejufvrouw de Wed. J. PUFKUS, Geb. A. VAN DER MEER, betuig ik, ook uit naam der Betrekkingen van de Ontslapene den welmeenendsten dank.

A. PUFKUS.

Al degenen die eenige Papieren, Boeken, Effecten of andere Goederen, behoorende tot den Failliten Boedel van A. J. SUSANNA, te *Leyden*, (ook gehandeld hebbende onder de Firma Wede. G. H. VAN DER VELDEN), onder zich mogten hebben, of Gelden aan gemelden Boedel schuldig mogten zijn, worden uitgenoodigd, **Afgifte of Betaling** te doen, binnen 14 dagen, aan de Curators.

Mr. S. TAK,
Mr. N. SIKKEL GROOS.

LEYDEN, 26 Augustus 1852.

Magazijn van *Papieren, Perkamenten Tromvellen, Speelkaarten, Kantoorbehoeften*, enz., enz., van de ERVE WIJSMULLER, welke ontvangen heeft **PAPIER TOT VERDRIJVING DER VLIEGEN**, hetwelk bij alle Boekhandelaren in het Rijk te verkrijgen is. Adres Keizersgracht No. 203, bij de Huidenstraat, of Huidenstraat No. 16, bij de Keizersgracht, te Amsterdam.

Mr. C. C. [illegible] SCHALK, Notaris, residerende te *Noordwijk*, zal op Donderdag den 2den September 1852 bij Opveiling, en op Donderdag den 16den September daaraanvolgende bij Afslag, beide dagen des voormiddags ten 10 ure precies, in het Logement *de Witte Zwaan* in *Lisse*, ter Verkoop aanbieden:

HET AANZIENLIJK RENTGEVEND LANDGOED

WASSERGEEST,

gelegen in de Gemeente *Lisse*, provincie Zuidholland, bestaande in eene kapitale, goed geordonneerde HEERENHUIZING, alleraangenaamst gelegen aan den Straatweg tusschen *Leyden* en *Haarlem*, even bezuiden het Dorp *Lisse*, met aangebouwde STALLING, KOETSHUIS, KOETSIERSWONING en verdere Getimmerten, omringende LUSTGRONDEN, VIJVERS en sierlijk GEBOOMTE, TUINMANSWONING, MOESGRONDEN, BOOMGAARDEN en uitgebreide BROEIJERIJ, benevens vier BOUWMANSWONINGEN, uitmuntende WEI- OF HOOI- EN BOUWLANDEN, AFGEZANDE GRONDEN, van de beste hoedanigheid, uitgestrekte HAKBOSSCHEN en partijen OPGAAND HOUT, alsmede eenig ten deele begroeid BINNENDUIN, met inbegrip van bijbehoorende Wegen en Vaarten, in de Kadastrale stukken bekend, ter grootte van 194 bunders, 85 roeden en 17 ellen, biedende eene uitmuntende gelegenheid tot uitoefening van de JAGT en VISSCHERIJ.

Deze bezitting is gesplitst in 50 perceelen, bij Notitien en Biljetten in het breede omschreven, welke eerst ieder afzonderlijk en daarna tot kleinere en grootere partijen zamengevoegd, zullen worden aangeboden.

De bezigtiging zal kunnen geschieden des Vrijdags en Zaturdags van iedere week vóór den Afslag, van des Voormiddags ten 10 tot des Namiddags ten 4 ure, op vertoon van een Toegangbillet te bekomen ten Kantore van Voornoemden Notaris te *Noordwijk-Binnen*, en ook bij den Jager WEIJERS, aan den Straatweg bij Wassergeest, die met de aanwijzing der perceelen is belast.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore voormeld, alwaar een PLAN van de voorschrevene Goederen, met uitzondering van eenige afzonderlijk gelegene perceelen Weiland, benevens de NOTITIE der perceelen, tegen betaling van *f* 1.— verkrijgbaar zijn, en alwaar gedurende acht dagen vóór de Veiling en vervolgens de Voorwaarden van Verkoop ter inzage zullen liggen.

BIJ GELEGENHEID DER VOORBURGSCHE KERMIS.

GROOTE HARMONIE-MUZIEK, uit te voeren door het corps Muziekanten der Dragonders, *Zondag den 29sten dezer*, aan het *Logement* en *Uitspanning*: ***DE WYKERBRUG***, bij ***Voorburg***. Aanvang ten 5½ ure. — De Ondergeteekende vleit zich met een talrijk bezoek; zullende, door eene nette en prompte bediening, het hem, gedurende het Zomersaizoen, zoo ruimschoots geschonken vertrouwen zich meer en meer trachten waardig te maken.

Er zal gelegenheid bestaan, om des avonds ten 8, 10 en 11½ ure per schuit naar 's Gravenhage te kunnen terugkeeren.

S. J. STEENWEG.

Programma. 1ste deel: no. 1. Marsch et Passedouble; 2. Potpourri le Pré-au-clerc; 3. Aria Lucie de Lammermoor, solo-cornet; 4. Potpourri variatione; 5. Lachtauhchen polka; 6. Grande potpourri la Favorite.

2de deel: no. 1. Potpourri die Nachtwandelerine; 2. Aria le Châlet, solo-saxhoorn; 3. Grand Potpourri Robert le Diable; 4. Thema variatione Freischutz; 5. Adelaïde-Walzer, van Strauss; 6. Jubel Galop.

☞ De Tuin zal bij deze gelegenheid fraai geïllumineerd zijn.

De Pillen van Holloway zijn zeer aan te bevelen bij ongesteldheid van de ingewanden, buikloop en ongestelde maag.



Lieden die daaraan onderhevig zijn, kunnen geen beter geneesmiddel kiezen, dan deze onwaardeerbare *Pillen*; wanneer men ze in matige hoeveelheden gebruikt, en daarbij goede diëet houdt, zal men spoedig hersteld zijn. Hunne versterkende natuur verlevendigt de verteringskracht der maag. Gal en ongesteldheid aan de lever verdwijnen spoedig voor hare geneeskracht, en zij kunnen dus niet genoeg worden aanbevolen, aan diegenen welke langen tijd in Overzeesche heete landstreken verblijf hebben gehouden. Ook als huismiddel zijn zij zeer aan te bevelen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23,50.

Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 9.15, *f* 15.90, *f* 23,90.

Te bekomen bij W. C. VAN DORT, te *'s Hage*, bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, te *Gouda*, en bij J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te *'s Hertogenbosch*, alsmede te *Londen*, Strand 224, *Holloway's Etablissement*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 25 Augustus.

	Laatst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$64\frac{1}{2}$	$64\frac{9}{16}$	$64\frac{9}{16}$
Dito Certificaten 3 "	$77\frac{5}{8}$	$77\frac{11}{16}$	$77\frac{5}{8}$
Dito dito 4 "	$96\frac{15}{16}$	$97\frac{1}{16}$	$97\frac{1}{16}$
Amortisatie Syndicaat $3\frac{1}{2}$ "	$95\frac{1}{8}$	—	—
Handelmaatschappij $4\frac{1}{2}$ "	$124\frac{7}{8}$	—	—
O. T. Leening 4 "	$96\frac{9}{16}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg	83	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg 4 "	$101\frac{1}{4}$	—	—
Haarlemmermeer 5 "	—	—	—
FRANKRIJK, Certif. 3 "	$71\frac{5}{8}$	$71\frac{11}{16}$	—
Dito dito 5 "	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 5 "	$108\frac{3}{4}$	109	109
Dito dito 1828 en 1829 5 "	$107\frac{5}{8}$	$107\frac{3}{4}$	$107\frac{3}{4}$
Cert. bij dito 1831 en 1833 5 "	97	—	—
Dito 1840 4 "	$91\frac{5}{8}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co. 4 "	$91\frac{1}{8}$	$91\frac{1}{8}$	$91\frac{1}{16}$
Dito dito Nieuwe 4 "	—	—	—
Inschrijving in Assign. 6 "	—	—	—
Certificaten van dito 6 "	$72\frac{1}{2}$	—	—
POLEN, Obligatiën 4 "	$86\frac{1}{8}$	—	—
Dito Aandeelen met Loten fl. 250 "	—	—	—
Dito dito 1835 " 500 "	$150\frac{1}{2}$	—	—
SPANJE, Obligatien à 1 pCt.	$22\frac{7}{8}$	$22\frac{7}{16}$	$22\frac{7}{16}$
Dito Obligatiën 3 "	$49\frac{7}{8}$	—	—
Dito Binnenl. à 6 m. 3 "	$44\frac{11}{16}$	—	—
Bewijzen Coupons	$2\frac{7}{8}$	$2\frac{15}{16}$	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. 5 "	$83\frac{1}{2}$	—	—
Dito 4 "	69	—	—
Dito Metall. 5 "	$77\frac{7}{8}$	$78\frac{1}{4}$	—
Dito Nieuwe 5 "	$90\frac{3}{4}$	—	—
Dito 1847 $2\frac{1}{2}$ "	$40\frac{3}{8}$	$40\frac{11}{16}$	—
BELGIE, Banc. $2\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD $2\frac{1}{2}$ "	$52\frac{11}{16}$	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £ 5 "	—	—	—
PORTUGAL, te Londen 5 "	$42\frac{11}{16}$	$42\frac{3}{4}$	$42\frac{11}{16}$
Dito dito 4 "	39	$39\frac{1}{4}$	$39\frac{1}{16}$
VENEZUELA, $3\frac{1}{2}$ "	43	—	—
MEXICO, 5 "	$26\frac{13}{16}$	27	$26\frac{15}{16}$
AMERIKA, Bankactiën	$4\frac{1}{8}$	$4\frac{9}{16}$	$4\frac{1}{2}$

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.